

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи

Кафедра педагогіки та методики початкової освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи
та освітньої діяльності

Тетяна ФЕДІРЧИК

“12” СЕРПНЯ 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА навчальної дисципліни

ПРОФЕСІЙНЕ ТА ОСОБИСТІСНЕ СТАНОВЛЕННЯ ВЧИТЕЛЯ ЗСО обов’язкова

Освітньо-професійна програма «Технології та інформатика»

Спеціальність 014.10 Середня освіта (Технології)

Галузь знань 01 – Освіта

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Навчально-науковий інститут фізико-технічних та комп’ютерних наук

Мова навчання українська

Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Професійне та особистісне становлення вчителя ЗСО» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Технології та інформатика» спеціальності 014.10 середня освіта (Технології) галузі знань 01 – Освіта, затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Протокол № 9 від «26 » червня 2024 року).

Розробник:

Гордійчук Оксана Євгенівна - доцент кафедри педагогіки та методики початкової освіти, кандидат педагогічних наук, доцент

Викладач:

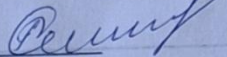
Гордійчук Оксана Євгенівна - доцент кафедри педагогіки та методики початкової освіти, кандидат педагогічних наук, доцент

Погоджено з гарантом ОП і методичною радою ННІФТКН
Протокол № 1 від «9» серпня 2024 року

Голова методичної ради ННІФТКН **Іван КОЗЯРСЬКИЙ**

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки та методики початкової освіти
Протокол № 1 від «12» серпня 2024 року

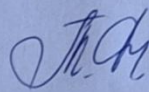
Завідувач кафедри

Світлана РОМАНЮК

Схвалено науково-методичною радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
Протокол № 1 від «12 » серпня 2024 року

Голова науково-методичної ради

Тетяна ФЕДІРЧИК

Мета навчальної дисципліни полягає в розкритті психолого-педагогічних, морально-етичних та методичних аспектів професійного та особистісного становлення вчителя та формуванні його готовності до професійно-педагогічної діяльності в умовах інклюзивного освітнього середовища ЗСО.

Завдання вивчення навчальної дисципліни

- формування готовності до професійно-педагогічної діяльності в умовах інклюзивного освітнього середовища ЗСО на основі оперування новітніми концептуальними та методологічними знаннями в галузі освіти та її загальних тенденцій розвитку;
- формування здатності адаптуватись до різних професійних ситуацій, приймати ефективні рішення у професійній діяльності, відповідально ставитись до обов'язків та дотримуватись принципів професійної етики в умовах інклюзивного освітнього середовища ЗСО;
- формування здатності розв'язувати прикладні спеціалізовані завдання та практичні проблеми професійного та особистісного самоствердження й самореалізації, готовність до професійної діяльності в умовах інклюзивного освітнього середовища ЗСО;
- формування здатності бути критичним і самокритичним щодо саморозвитку морально-етичних категорій: обов'язку, відповідальності і честі як основ професійно-особистісного становлення молодого педагога та ціннісно-світоглядної реалізації особистості;
- формування здатності брати на себе відповідальність, проявляти лідерські риси, працювати в команді психолого-педагогічного супроводу дитини з ооп в умовах інклюзивного освітнього середовища, базуючись на етичних принципах;
- формування здатності вести шкільну документацію, організовуючи освітній процес на засадах особистісно-орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів;
- формування здатності застосовувати поглиблені знання з обраної спеціальності для вирішення професійно-педагогічних завдань з роботи з учнівським та батьківським колективами на засадах педагогіки партнерства тощо.

Результати навчання

Відповідно до освітньо-професійної програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів першого рівня вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність

ІК Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі технологічної (у тому числі, інформаційних технологій) освіти, що передбачає проведення педагогічних досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується б невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт.

ЗК4. Здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК3. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

ФК5. Здатність використовувати ефективні шляхи мотивації здобувачів освіти до саморозвитку, спрямовувати їх на прогрес і формувати у них обґрунтовану позитивну самооцінку.

Вивчення даної навчальної дисципліни забезпечує досягнення здобувачем наступних **програмних результатів навчання (РН):**

Результати навчання

РН8. Описувати показники якості педагогічної діяльності, аналізувати можливі впливи на них внутрішніх і зовнішніх чинників, визначати індивідуальні професійні потреби, шляхи покращення власної педагогічної майстерності, обирати ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

РН10. Називати й аналізувати шляхи мотивації здобувачів освіти до саморозвитку, формувати їхню адекватну позитивну самооцінку

Програмні результати навчання

ПРН1. Використовувати загальноприйняту технічну термінологію державною мовою під час планування та реалізації проєкту; обґрунтовувати та пояснювати усно і письмово державною мовою зміст етапів проєктування та виготовлення виробів.

Опис змісту робочої програми навчальної дисципліни

Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин							Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	5-й	1	3.0	90	3	15	15	-	-	60	-	залік

Структура змісту навчальної дисципліни

«Професійне та особистісне становлення вчителя»

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин					
	Денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	пр	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
<u>3. М. 1.</u> ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ВЧИТЕЛЯ ЗСО						
Тема 1.1. Концептуальні підходи до проблеми професійного становлення молодого вчителя	7	2	1	-	-	4
Тема 1.2. Кризи професійного становлення та їх подолання.	5	-	1	-	-	4
Тема 1.3. Особливості різних етапів професійного становлення вчителів.	7	2	1	-	-	4
Тема 1.4. Професійно-педагогічна діяльність вчителя ЗЗСО та готовність до неї майбутніх фахівців.	5	-	1	-	-	4
Тема 1.5. Вимоги до підготовки сучасного вчителя та характеристика професійної усталеності.	7	2	1	-	-	4
Разом за змістовим модулем 1	31	6	5	-	-	20
<u>3.М. 2.</u> МОРАЛЬНО-ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНО-ОСОБИСТІСНОГО СТАНОВЛЕННЯ МОЛОДОГО ВЧИТЕЛЯ ЗСО						
Тема 2.1. Роль морально-етичних знань у	4	-	1	-	-	3

професійно-особистісному становленні вчителя.						
Тема 2.2. Моральна свідомість особистості педагога.	6	2	1	-	-	3
Тема 2.3. Моральний обов'язок педагога.	4	-	1	-	-	3
Тема 2.4. Моральна відповідальність педагога..	6	2	1	-	-	3
Тема 2.5. Професійна честь та академічна доброчесність у становленні майбутнього вчителя.	4	-	1	-	-	3
Разом за змістовим модулем 2	24	4	5	-	-	15
3.М. 3. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНО-ОСОБИСТІСНОГО СТАНОВЛЕННЯ МОЛОДОГО ВЧИТЕЛЯ						
Тема 3.1 Адаптація молодого вчителя до педагогічної діяльності та характеристика конфліктів.	7	1	1	-	-	5
Тема 3.2. Діловодство в ЗСО. Електронний журнал.	6	-	1	-	-	5
Тема 3.3. Особливості організації методичної роботи в ЗСО з молодими педагогами.	7	1	1	-	-	5
Тема 3.4. Особливості моделювання роботи вчителя в інклюзивному класі.	8	2	1	-	-	5
Тема 3.5. Специфіка взаємодії педагога з батьківським колективом.	7	1	1	-	-	5
Разом за змістовим модулем 3	35	5	5	-	-	25
Усього годин:	90	15	15	-	-	60

Тематика лекційних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями - план
1	Тема 1.1. Концептуальні підходи до проблеми професійного становлення молодого вчителя. 1. Сучасні зарубіжні та вітчизняні наукові уявлення і підходи щодо професійного становлення особистості фахівця. 2. Психологічні аспекти професійного становлення особистості молодого вчителя. 3. Стадії професійного становлення вчителя.
2	Тема 1.2. Кризи професійного становлення та їх подолання. 1. Сутність і зміст криз професійного становлення в психолого-педагогічній науці. 2. Основні фази та чинники криз професійного становлення вчителя. 3. Шляхи подолання криз професійного становлення.
3	Тема 1.3. Особливості різних етапів професійного становлення вчителів. 1. Сутнісна характеристика та зміст етапів професійного становлення вчителів. 2. Ключові компетентності молодого вчителя на шляху професійного становлення.
4	Тема 1.4. Професійно-педагогічна діяльність вчителя ЗСО та готовність до неї майбутніх фахівців.

	1. Сутність та особливості педагогічної діяльності вчителя. 2. Аналіз структури професійної діяльності вчителя сучасної школи. 3. Професійна усталеність педагога та її компоненти. 4. Функції вчителя у процесі реалізації професійної діяльності. 5. Шляхи і рівні підготовки вчителя до педагогічної діяльності.
5	Тема 1.5. Вимоги до підготовки сучасного вчителя та характеристика професійної усталеності. 1. Вимоги до психолого-педагогічної підготовки вчителя-початківця. 2. Професіограма вчителя як основа підготовки майбутнього фахівця: властивості і риси особистості педагога. 3. Професійна усталеність вчителя-початківця та її компоненти (мотиваційний, емоційний, особистісний, професійно-педагогічний).
6	Тема 2.1. Роль морально-етичних знань у професійно-особистісному становленні вчителя. 1. Сутність поняття «моральна культура» з точки зору філософів. 2. «Моральна культура» з точки зору педагогів різних історичних періодів. 3. Сутність, зміст та значення «моральної культури педагога» як складової його професійно-особистісного становлення.
7	Тема 2.2. Моральна свідомість особистості педагога. 1. Поняття «моральної свідомості» особистості педагога. 2. Структура «моральної свідомості» особистості педагога. 3. Філософські, педагогічні погляди щодо змісту, сутності та значення «моральної свідомості» особистості педагога.
8	Тема 2.3. Моральний обов'язок педагога. 1. Психолого-педагогічна сутність поняття «моральний обов'язок педагога». 2. Сутність, зміст і значення поняття «моральний обов'язок педагога». 3. Філософські, педагогічні погляди на «моральний обов'язок вчителя та правові вимоги до нього».
9	Тема 2.4. Моральна відповідальність педагога. 1. Вітчизняна та зарубіжна наука про «моральна відповідальність педагога». 2. Сутність, зміст і значення поняття «моральна відповідальність» вчителя. 3. Філософські, педагогічні погляди на моральну відповідальність вчителя та правові вимоги до неї.
10	Тема 2.5. Професійна честь та академічна доброчесність у становленні майбутнього вчителя. 1. Виховання професійної честі та тенденції її розвитку у дослідженнях науковців. 2. Професійна честь як важлива особистісно-професійна якість учителя та її сутнісно-компонентний аналіз. 3. Основні детермінанти виховання професійної честі у майбутніх учителів. 4. Сутнісна характеристика поняття «академічна доброчесність».
11	Тема 3.1 Адаптація молодого вчителя до педагогічної діяльності та характеристика конфліктів. 1. Адаптація: сутність та основні напрями. 2. Адаптація до змісту педагогічної діяльності, педагогічного та учнівського колективів. 3. Міжособистісні та внутрішні конфлікти особистості та їх вияв у педагогічній діяльності.

12	Тема 3.2. Діловодство в ЗСО. Електронний журнал. 1. Особливості ділових паперів у ЗСО. 2. Сутність «Інструкції з ведення ділової документації у закладах загальної середньої освіти в електронній формі». 3. Ведення ділової документації у ЗСО в електронній формі: від загальних вимог до практичних дій. 4. Особливості ведення електронного журналу.
13	Тема 3.3. Особливості організації методичної роботи в ЗСО з молодими педагогами. 1. Функції методичної роботи у початковій школі з молодими педагогами. 2. Характеристика основних напрямків роботи школи молодого вчителя, школи передового педагогічного досвіду. 3. Самоосвіта як умова особистісно-професійного росту вчителя.
14	Тема 3.4. Особливості моделювання роботи вчителя в інклюзивному класі. 1. Вітчизняна та зарубіжна наука про інклюзивне навчання учнів з особливими освітніми потребами. 2. Робота вчителя в інклюзивному класі: функціональні обов'язки та взаємодія з асистентом вчителя. 3. Етапи моделювання роботи вчителя в інклюзивному класі.
15	Тема 3.5. Специфіка взаємодії педагога з батьківським колективом. 1. Характеристика взаємодії педагога з батьківським колективом. 2. Форми організації співпраці з батьками. 3. Алгоритм та рекомендації щодо проведення батьківських зборів

Тематика практичних занять з переліком питань

№ п/п	Назва роботи
1	Тема 1.1. Концептуальні підходи до проблеми професійного становлення молодого вчителя. <i>Вид роботи: усні відповіді, панельна дискусія, захист завдань самостійної роботи студента</i> 1. Аналіз сучасних зарубіжних та вітчизняних наукових підходів щодо професійного становлення особистості фахівця. 2. Характеристика психологічних аспектів професійного становлення особистості молодого вчителя. 3. Перелік та характеристика стадій професійного становлення вчителя.
2	Тема 1.2. Кризи професійного становлення та їх подолання. <i>Вид роботи: усні відповіді, захист завдань самостійної роботи студента</i> 1. Аналіз сутності та змісту криз професійного становлення в психолого-педагогічній науці. 2. Характеристика основних фаз та чинників криз професійного становлення вчителя. 3. Добір шляхів подолання криз професійного становлення.
3	Тема 1.3. Особливості різних етапів професійного становлення вчителів. <i>Вид роботи: захист презентацій, групова робота, тестування</i> 1. Аналіз змісту та етапів професійного становлення вчителів. 2. Групова робота щодо визначення ключових компетентностей молодого вчителя на шляху його професійного становлення.

4	Тема 1.4. Професійно-педагогічна діяльність вчителя ЗСО та готовність до неї майбутніх фахівців. <i>Вид роботи: захист презентацій, панельна онлайн-дискусія, тестування</i> 1. Обговорення сутності та особливостей педагогічної діяльності вчителя. 2. Аналіз структури професійної діяльності вчителя сучасної школи. 3. Характеристика професійної усталеності педагога та її компонентів. 4. Групова робота: виокремлення функцій вчителя, шляхів та рівнів підготовки вчителя до педагогічної діяльності.
5	Тема 1.5. Вимоги до підготовки сучасного вчителя та характеристика професійної усталеності. <i>Вид роботи: усні відповіді, тестування</i> План 1. Аналіз вимог до психолого-педагогічної підготовки вчителя-початківця. 2. Характеристика професіограми вчителя та рис особистості педагога 3. Аналіз компонентів професійної усталеності вчителя-початківця.
6	Тема 2.1. Роль морально-етичних знань у професійно-особистісному становленні вчителя. <i>Вид роботи: усні відповіді, тестування, перевірка самостійної роботи</i> 1. Аналіз сутності поняття «моральна культура» з точки зору філософів та педагогів різних історичних періодів. 2. Розкриття значення «моральної культури педагога» як складової його професійно-особистісного становлення. З досвіду роботи.
7	Тема 2.2. Моральна свідомість особистості педагога. <i>Вид роботи: панельна онлайн-дискусія, захист презентацій, тестування</i> 1. Розкриття сутності і структури «моральної свідомості» особистості педагога. 2. Захист презентацій щодо філософських та педагогічних поглядів на категорію «моральної свідомості» особистості педагога.
8	Тема 2.3. Моральний обов'язок педагога. <i>Вид роботи: панельна онлайн-дискусія, захист презентацій, тестування</i> 1. Аналіз сутності, змісту та значення категорії «моральний обов'язок педагога». 2. Захист презентацій щодо філософських та педагогічних поглядів на категорію «моральний обов'язок вчителя та правові вимоги до нього».
9	Тема 2.4. Моральна відповідальність педагога. <i>Вид роботи: панельна онлайн-дискусія, захист презентацій, тестування</i> 1. Аналіз поглядів вітчизняних та зарубіжних вчених на категорію «моральна відповідальність педагога». 2. Характеристика сутності, змісту і значення поняття «моральна відповідальність» вчителя. 3. Захист презентацій щодо філософських та педагогічних поглядів на категорію відповідальність вчителя та правові вимоги до неї.
10	Тема 2.5. Професійна честь та академічна доброчесність у становленні майбутнього вчителя. <i>Вид роботи: усні відповіді, захист презентацій, тестування</i> 1. Аналіз тенденцій розвитку професійної честі у дослідженнях науковців. 2. Професійна честь як важлива особистісно-професійна якість учителя та її сутнісно-компонентний аналіз. 3. Характеристика основних детермінант виховання професійної честі у майбутніх учителів. 4. Приклади дотримання «академічної доброчесності».

11	Тема 3.1 Адаптація молодого вчителя до педагогічної діяльності та характеристика конфліктів. <i>Вид роботи: письмова перевірка, групова робота, перевірка самостійної роботи</i> 1. Характеристика сутності та основних напрямів «адаптація». 2. Адаптація до змісту педагогічної діяльності, педагогічного та учнівського колективів. 3. Групова робота щодо способів подолання міжособистісних та внутрішніх конфліктів у педагогічній діяльності.
12	Тема 3.2. Діловодство в ЗСО. Електронний журнал. <i>Вид роботи: усне опитування, практична робота, перевірка самостійної роботи</i> 1. Аналіз особливостей ділових паперів у ЗСО. 2. Обговорення «Інструкції з ведення ділової документації у закладах загальної середньої освіти в електронній формі». 3. Особливості ведення електронного журналу.
13	Тема 3.3. Особливості організації методичної роботи в ЗСО з молодими педагогами. <i>Вид роботи: усне опитування, захисти самоосвітніх матеріалів, перевірка самостійної роботи</i> 1. Аналіз функцій методичної роботи у початковій школі з молодими педагогами. 2. Характеристика основних напрямків роботи школи молодого вчителя, школи передового педагогічного досвіду. 3. З досвіду самоосвіти.
14	Тема 3.4. Особливості моделювання роботи вчителя в інклюзивному класі. <i>Вид роботи: усне опитування, перевірка самостійної роботи, захист опису досвіду</i> 1. Аналіз вітчизняних та зарубіжних джерел щодо особливостей інклюзивного навчання учнів з особливими освітніми потребами. 2. Обговорення функціональних обов'язків, особливостей та труднощів у роботі вчителя інклюзивного класу в системі взаємодії з асистентом вчителя. 3. Характеристика етапів моделювання роботи вчителя в інклюзивному класі. 4. Аналіз успішного досвіду роботи вчителів інклюзивного класу.
15	Тема 3.5. Специфіка взаємодії педагога з батьківським колективом. <i>Вид роботи: усне опитування, групова робота, перевірка самостійної роботи</i> 1. Характеристика сутності, форм та методів взаємодії педагога з батьківським колективом. 2. Аналіз успішного досвіду організації співпраці з батьками в ЗСО. 3. Групова робота: складання алгоритму та рекомендації щодо проведення батьківських зборів у ЗЗСО.

Завдання для самостійної роботи студентів

Самостійна робота здобувачів освіти під час вивчення освітнього компонента «Професійне та особистісне становлення вчителя» складається з таких видів:

«Професійне та особистісне становлення вчителя ЗСО»

Назва теми	Завдання самостійної роботи
Тема 1.1. Концептуальні підходи до проблеми професійного становлення	Підготувати нотатки власних міркувань щодо загальних тенденцій, закономірностей розвитку

молодого вчителя.	педагогічної науки, їх значення у формуванні наукової картини світу майбутнього вчителя ЗСО.
Тема 1.2. Кризи професійного становлення та їх подолання.	Висловити власні міркування у формі письмового есе на тему: «Сертифікація вчителів: для кого та для чого?»
Тема 1.3. Особливості різних етапів професійного становлення вчителів.	Висловити власні міркування у формі письмових нотаток щодо педагогічних умов, котрі сприяють професійному становленню молодих учителів ЗСО: створенню сприятливого соціально-психологічного клімату в педагогічному колективі; наявності системи педагогічного наставництва, тощо.
Тема 1.4. Професійно-педагогічна діяльність вчителя ЗСО та готовність до неї майбутніх фахівців.	Розробити комплексний прогноз особливостей власної педагогічної діяльності (позитивні й негативні аспекти), дібрати засоби коригування та самовиховання, які могли б допомогти підвищити ефективність професійного становлення. Самостійно проранжувати представлені професійно-значущі якості й порівняти власний результат із результатами досліджень провідних вчених.
Тема 1.5. Вимоги до підготовки сучасного вчителя та характеристика професійної усталеності.	Висловити власні міркування у формі письмового есе на тему: «Що є показником успішності педагога?»
Тема 2.1. Роль морально-етичних знань у професійно-особистісному становленні вчителя.	Ознайомившись з «Кодексом професійної етики вчителя» і проаналізувавши позитивні та негативні сторони своєї особистості, продумати і скласти програму удосконалення своєї особистості на перспективу.
Тема 2.2. Моральна свідомість особистості педагога.	Опрацювати (Васянович Г.П. Педагогічна етика: Навчальний посібник. – Львів. Сполом, 2010. – Т.3. – 420 с.), а теоретико-практичний зміст передати в нотатках.
Тема 2.3. Моральний обов'язок педагога.	Опрацювати (Мартинець Л. Імідж сучасного вчителя. К. : «Шкільний світ. – 2011. – 90 с. Представити інтелектуальну карту опрацьованого змісту.
Тема 2.4. Моральна відповідальність педагога.	Дібрати ситуацію типового конфлікту в навчальній діяльності за умови, що особи, які взаємодіють, мають різні типові стратегії поведінки. Визначити, за яких обставин кожна з описаних стратегій може бути ефективною, а за яких — недоцільною.
Тема 2.5. Професійна честь та академічна доброчесність у становленні майбутнього	Опрацювати (Гордійчук О.Є. Навіщо розвивати педагогічну етику. Практичні заняття . Професія педагога: розвиток та самозбереження /

вчителя.	упоряд. Людмила Галіцина. – К. : Шкільний світ, 2010. – С.22-59.), а теоретико-практичний зміст передати в нотатках. 2.Оформити таблицю вимог щодо дотримання правил академічної доброчесності.
Тема 3.1 Адаптація молодого вчителя до педагогічної діяльності та характеристика конфліктів.	Висловити власні міркування у формі письмового есе на тему: «Вчителі – орендарі, чи власники професійних знань?»
Тема 3.2. Діловодство в ЗСО. Електронний журнал.	Висловити власні міркування у формі письмового есе на теми: «Виконувати програму, чи готувати до ЗНО?», «Яких ресурсів потребує сучасна українська школа?»
Тема 3.3. Особливості організації методичної роботи в ЗСО з молодими педагогами.	Підготувати практичні рекомендації щодо оптимальних шляхів ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня на засадах педагогіки партнерства.
Тема 3.4. Особливості моделювання роботи вчителя в інклюзивному класі.	Здійснити перегляд 1 веб-заходу з проблем інклюзивної освіти та інклюзивного навчання із запропонованого каталогу (за вибором) та адаптувати інформаційно-методичний матеріал до специфіки викладання навчальної дисципліни у ЗСО (за фахом).
Тема 3.5. Специфіка взаємодії педагога з батьківським колективом.	Дібрати оптимальні форми, методи і засоби з метою організації вчителем педагогіки партнерства з батьками учнів ЗСО.

Методи навчання

Лекції, практичні заняття, тестування, дистанційне онлайн-навчання з використанням систем Moodle та Google Meet.

Методи навчання:

- вербальні методи (лекція-візуалізація, лекція-вебінар, майстер-клас тощо);
- практичні методи (практичні завдання, тестування);
- інноваційні та інтерактивні методи (проблемно-пошуковий, дослідницький, панельна онлайн-дискусія)
- наочні методи (демонстрація, ілюстрація);
- робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами;
- самостійна робота над завданням за програмою навчальної дисципліни

Система контролю та оцінювання

Розподіл балів

Змістовий модуль 1 (20 балів)				
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5

усні відповіді, панельна дискусія, захист завдань самостійно ї роботи студента	усні відповіді, захист завдань самостійної роботи студента	захист презентацій, групова робота, тестування	захист презентацій, панельна онлайн-дискусія, тестування	усні відповіді, тестування
--	--	--	--	----------------------------

Розподіл балів

Змістовий модуль 2 (20 балів)				
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5
усні відповіді, тестування, перевірка самостійно ї роботи	панельна онлайн-дискусія, захист презентацій, тестування	панельна онлайн-дискусія, захист презентацій, тестування	панельна онлайн-дискусія, захист презентацій, тестування	усні відповіді, захист презентацій, тестування

Змістовий модуль 3 (20 балів)						Підсумковий контроль	Сума
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	(іспит)		
письмова перевірка, групова робота, перевірка самостійно ї роботи	усне опитування , практична робота, перевірка самостійно ї роботи	усне опитування, захисти самоосвітніх матеріалів, перевірка самостійної роботи	усне опитування, перевірка самостійної роботи, захист опису досвіду	усне опитування, групова робота, перевірка самостійної роботи	40	100	

Критерії оцінювання окремих видів робіт з навчальної дисципліни

- тестування- 1 бал за правильну відповідь
- усне опитування – 2 бал
- письмова відповідь– 2 бали
- перевірка самостійної роботи – 2 бали
- захист опису досвіду- 2 бали
- захист презентації-2 бали
- участь у панельній онлайн дискусії-2 бали
- участь у групові роботі-2 бали

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Протягом семестру студент, при вивченні М. 1, М.2., М.3 може отримати по 20 балів за кожен модуль (разом з модульною контрольною роботою).

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів за результатами заліку .

Залікова робота з курсу *«Професійне та особистісне становлення вчителя ЗСО»* складається з 40 тестових запитань (по 1 балу за правильну відповідь). Максимальна кількість балів за сукупністю виконаних завдань – 40 балів.

В умовах дистанційного навчання підсумковий контроль (залік) у системі Google-форма студенти виконують тести. Автоматично відбувається оцінювання та зарахування правильних відповідей із числа 40 питань=40 балів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Зараховано	A (90-100)	відмінно
	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незараховано	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Перелік питань для самоконтролю навчальних досягнень студентів

1. Розкрити сутність поняття «професійне становлення вчителя» та його основні стадії.
2. Обґрунтувати особливості різних етапів професійного становлення вчителів.
3. Назвати та розкрити вимоги до підготовки сучасного вчителя.
4. Охарактеризувати сутність поняття «професійна усталеність» педагога.
5. Виокремити особливості криз професійного становлення вчителя.
6. Обґрунтувати вимоги до педагогічної діяльності.
7. Визначити професійно значимі риси професіонала.
8. Назвати найбільш поширені професійні деформації педагога.
9. Обґрунтувати роль морально-етичних знань у професійно-особистісному становленні вчителя.
10. Розкрити філософські та педагогічні погляди на категорію «моральна свідомість особистості педагога».
11. Розкрити сутність поняття «моральна культура» професійно-педагогічного спілкування вчителя.
12. Обґрунтувати поняття і структуру моральної свідомості особистості педагога.

13. Обґрунтувати сутність поняття «моральний обов'язок педагога». Чим керується педагог, виконуючи обов'язок: почуттями чи розумом?
14. Окреслити коло моральної відповідальності вчителя.
15. Охарактеризувати розуміння моральної відповідальності вчителя на основі творчості Я.А.Коменського.
16. Які вимоги ставив К.Д.Ушинський до моральної відповідальності вчителя?
17. Розкрити сутність поняття «справедливість» як основної проблеми етики і педагогіки Нового часу. Які характерні риси притаманні справедливому вчителю?
18. Охарактеризувати спільне і відмінне в поняттях «честь» і «гідність».
19. Розкрити співвідношення понять «честь», «гідність».
20. Проаналізувати внутрішні і зовнішні вияви честі і гідності вчителя. Яку роль вони відіграють в освітньому процесі?
21. Обґрунтувати честь і гідність як вияв цілісності особистості вчителя.
22. З'ясувати етичний смисл понять «гордість» і «погорда» особистості.
23. Розкрити значення морального стимулювання досягнень вчителя для його професійно-особистісного становлення.
24. Обґрунтувати сутність та значення адаптація молодого вчителя до педагогічної діяльності.
25. Охарактеризувати види конфліктів у педагогічному колективі та шляхи подолання.
26. Розкрити особливості організації методичної роботи в ЗЗСО з молодими педагогами.
27. Здійснити аналіз етапів моделювання роботи вчителя в інклюзивному класі.
28. Розкрити значення тісної взаємодії вчителя інклюзивного класу з асистентом вчителя в ЗСО.
29. Розкрити специфіку взаємодії педагога з батьківським колективом.
30. Виокремити ефективні способи та форми проведення батьківських зборів.

Відповідно до «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти, у системі формальної освіти) ЧНУ» (https://drive.google.com/file/d/1O7Chn1UqlqjW_JjybxDr-syswxxHuGOn/view) у процесі вивчення дисципліни здобувачу освіти може бути зараховано до 25% балів, отриманих за результатами неформальної та / або інформальної освіти з проблем, що відповідають тематиці курсу.

Рекомендована література

Основна

1. Гордійчук О.Є. Навіщо розвивати педагогічну етику. Практичні заняття. Професія педагога: розвиток та самозбереження. К. : Шкільний світ, 2017. С.22-59.
2. Гордійчук О.Є. Професійне та особистісне становлення вчителя ЗЗСО в умовах формальної та неформальної освіти в Україні // The XXXII International Scientific and Practical Conference «Modern development of science and the latest perspectives», August 16 – 19, 2022, Vancouver, Canada. С.166-172 https://isg-konf.com/uk/modern-development-of-science-and-the-latest-perspectives/?utm_source=eSputnik-promo&utm_medium=email&utm_campaign=NEW-EN+UKR-Sbornik_materialov_konferencii_dostupen&utm_content=1135836218
3. Дем'янчук О.О. Особливості професійного становлення педагога // Теорія і практика підготовки майбутніх учителів до педагогічної дії : зб. матеріалів конференції. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2020. – 226 с.

4. Електронний журнал у школі: як перейти і з чого розпочати? – Режим доступу // <https://osvitoria.media/experience/elektronnyj-zhurnal-u-shkoli-yak-perejty-i-z-chogo-rozpochaty/>
5. Гузій Н.В. Педагогічний професіоналізм: історико-методологічні та теоретичні аспекти: Монографія. - К.: НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2024. -243 с.
6. Завалевський Ю.І. Сучасний вчитель: вимір часу: Навчально-методичний посібник для вчителів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів. - Київ: Видавничий дім «Букрек», 2018. - 288 с.
7. Професійне становлення майбутнього вчителя: монографічний огляд / за редакцією Л.В.Кондрашової. - Кривий Ріг, 2016. - 327 с.
8. Семиченко В. А. Психологія педагогічної діяльності: [навч. посіб.] / В. А. Семиченко - К. : Вища школа, 2014. - 335 с.
9. Система роботи з молодими вчителями / упоряд. Ж.Сташко. — К.: Шкільний світ, 2018. - 128 с.
10. Спірін О.М. Теоретичні та методичні засади професійної підготовки майбутніх учителів математики за кредитно-модульною системою: монографія / за наук. ред. М.І. Жалдака. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. - 300 с.

Допоміжна

1. Гордійчук О.Є. Майбутній учитель і неформальна інклюзивна практика: цінності, процес і результат / О.Є.Гордійчук //Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна». №17 – 2019. – С.40-45. <http://histnauka.wixsite.com/home>
2. Гордійчук О.Є. Методологічна культура майбутнього вчителя у професійній підготовці до інклюзивного навчання учнів: сутність і складові / О.Є.Гордійчук // Підготовка педагога ХХІ століття крізь призму ідей Василя Сухомлинського: зб. наук. праць Всеукр. наук.-практ. конф., 22 травня 2018 р.: [наук. ред. Н. В. Ігнатенко, О. І. Шапран; уклад. : Н. П. Онищенко]. Переяслав-Хмельницький, (Київ. обл.): ФОП Домбровська Я. М., 2018. С.10-13.
3. Гордійчук Оксана, Катеринюк Христина. Значення психолого-педагогічного супроводу учнів інклюзивних класів у вітчизняній та зарубіжній літературі. *Стратегії модернізації педагогічної освіти в Україні та країнах Європейського Союзу* : Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, м. Чернівці, 20-21 жовтня 2022 року / за наук. ред. д. пед. наук С.З. Романюк. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. С. 51-55. https://drive.google.com/file/d/1mz_MffnqAGFYpJGBSKi08zV9rKNsho0m/view URI <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5491>
4. Дубасенюк, О.А. Мотиваційні чинники професійного становлення вчителя // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка.– Житомир, 2016. – 3-18 с.
5. Коломієць О. Б. Реалії і перспективи гуманізації професійного становлення майбутнього фахівця у вищій школі //Наука і сучасність: 36. наук. пр. - К., 2023. - Вип.2, Ч.3. - С.64-72.
6. Литвиненко С.А. Соціально-педагогічна підготовка вчителя. – Одеса: СВД; Рівне: РДГУ, 2022. – 302 с.
7. Методична служба – школі: Інформаційно-методичні матеріали на допомогу працівникам освіти. Випуск 6 / Автор-уклад. В.І.Уруський. – Тернопіль: Астон, 2024. 16.
8. Мороз О. Особистість майбутнього педагога //Вища освіта України.-2022.- №3.С.50-53.

9. Сопова Д. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА. – Режим доступу: // https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/26113/1/D_Sopova_ADSPMP_NPOTR_UK.pdf
10. Третій рівень освіти в Україні: становлення та тенденції: Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції, 17-19 листопада, с.Світязь. Шацького району Волинської області-Львів-Торунь: Lina Pres, 2023. – 260 с.

Інформаційні ресурси

1. Електронний курс на Moodle. URL : <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=2458>
2. Сайт наукової бібліотеки ЧНУ. URL : <http://www.library.chnu.edu.ua/>
3. Академічна мобільність. URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/osvita-za-kordonom/akademichna-mobilnist>

ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Впродовж семестру для перевірки знань студентів та контролю за самостійною роботою застосовують письмові роботи та тестовий контроль. При виконанні різних форм робіт студенти повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності.

Питання плагіату та академічної доброчесності регламентуються ЗУ «Про вищу освіту» та локально-правовими актами ЗВО: Правила академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича <https://www.chnu.edu.ua/media/lnojdab4/pravy-la-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf>

Положення про виявлення та запобігання плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahiat-2023plusdodatky-31102023.pdf>

та Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>